

JUDEȚUL OLT
COMUNA IANCU JIANU
CONSILIUL LOCAL

HOTĂRÂREA

privind aprobarea caietului de sarcini al serviciului de alimentare cu apa si canalizare al comunei Iancu Jianu, Jud.Olt

Consiliul local al comunei Iancu Jianu întrunit în ședința ordinară

- raportul nr.334/17.03.2017 al SC Servicii Publice Iancu Jianu SRL;
- Nota de control nr 314/09.12.2016 ANRSC-AT-SUD-VESTOLTENIA.
- având în vedere prevederile art.50(3) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr.51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art.6 din Legea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare nr. 241/2006, și ale Ordinului nr. 89 / 2007 pentru aprobarea contractului-cadru de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare emis de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală,
- având în vedere avizul favorabil acordat de către Comisiile de specialitate ale Consiliului Local nr.;

În temeiul art. 36 alin.(2), lit.b, alin. (6) lit. a pct.14 și art.45 alin.(1) și art.115 alin(1) lit b din Legea administrației publice locale nr.215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE :

Art.1. Se aprobă caietul de sarcini al serviciului de alimentare cu apă și canalizare al comunei Iancu Jianu, Jud.Olt, conform anexei 1 care face parte integrantă din prezenta hotărâre .

Art.2. Prezenta hotărâre se comunică :

Instituției Prefectului Județului Olt,

Primarului Comunei Iancu Jianu,

Operatorului SC SERVICII PUBLICE IANCU JIANU SRL și se va afișa pentru luare la cunoștință publică.

Presedinte de sedinta

Paun Gianni Ioan

NR.18 din 27.03.2017

Contrasemnează

Secretar Preda Rodica

Adoptată în ședința publică din data de 27.03.2017 cu un număr de 13 voturi din cei 13 consilieri prezenți.

Anexa la HCL IANCU JIANU nr. f% ă/W &foh

CAIET DE SARCINI

AL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU APA

COMUNA IANCU JIANU-OLT

CAIET DE SARCINI - CADRU

al serviciului de alimentare cu apa si de canalizare

Obiectul caietului de sarcini-cadru

Art. 1. - Prezentul caiet de sarcini-cadru stabilește modul de întocmire a caietelor de sarcini, indiferent de forma de gestiune adoptată, de către consiliul local al com. Ianu Jianu, jud. Olt, care înființează, organizează, conduce, coordonează și controlează funcționarea serviciului de alimentare cu apă.

Art. 2. - (1) Caietul de sarcini se va întocmi în concordanță cu necesitățile obiective ale Consiliului Local al com. Ianu Jianu, jud. Olt, cu respectarea în totalitate a cerințelor minimale precizate în caietul de sarcini-cadru și a regulamentului-cadru al serviciului de alimentare cu apă.

(2) Caietul de sarcini va fi supus aprobării consiliului local com. Ianu Jianu, jud. Olt.

Art. 3. - La întocmirea caietului de sarcini, autoritatea publică locală are obligația de a utiliza documentația prevăzută în prezentul caiet de sarcini-cadru, după cum urmează:

a) în conținutul documentației caietului de sarcini se vor prelua din prezentul caiet de sarcini-cadru activitățile și condițiile tehnice specifice activității desfășurate sau care se delegă;

b) conținutul caietului de sarcini va fi elaborat prin transcrierea identică a textelor scrise cu caractere normale, cu excepția numerelor de articole, care vor capăta o nouă numerotare prin completarea datelor necesare în conformitate cu indicațiile precizate prin textele scrise cu caractere înclinate din conținutul documentației caietului de sarcini-cadru;

c) conținutul caietului de sarcini va cuprinde setul de formulare precizate ca fiind obligatorii în caietul de sarcini-cadru, la care se pot adăuga și alte formulare considerate necesare pentru realizarea corespunzătoare a serviciului.

Art. 4. - Consiliul local are obligația ca la întocmirea caietului de sarcini să definească specificațiile tehnice prin referire la reglementările tehnice, astfel cum sunt acestea definite în legislația internă referitoare la standardizarea națională.

!

CAPITOLUL I

Obiectul caietului de sarcini

Art. 1. - Prezentul caiet de sarcini stabilește condițiile de desfășurare a activităților specifice serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, stabilind nivelurile de calitate și condițiile tehnice necesare funcționării acestui serviciu în condiții de eficiență și siguranță.

Art. 2. - Prezentul caiet de sarcini a fost elaborat spre a servi drept documentație de referință în vederea stabilirii condițiilor specifice de desfășurare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, indiferent de modul de gestiune adoptat.

Art. 3. - Caietul de sarcini face parte integrantă din documentația necesară desfășurării activității de alimentare cu apă.

Art. 4. • (1) Prezentul caiet de sarcini conține specificațiile tehnice care definesc caracteristicile referitoare la nivelul calitativ, tehnic și de performanță, siguranța în exploatare, precum și sisteme de asigurare a calității, terminologie, condițiile pentru certificarea conformității cu standarde relevante sau altele asemenea.

(2) Specificațiile tehnice se referă, de asemenea, la modul de executare a activităților, la verificarea, inspecția și condițiile de recepție a lucrărilor, precum și la alte condiții ce derivă din actele normative și reglementările în vigoare în legătură cu desfășurarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

(3) Caietul de sarcini precizează reglementările obligatorii referitoare la protecția muncii, la prevenirea și stingerea incendiilor și la protecția mediului, care trebuie respectate pe parcursul furnizării/prestării serviciului/activității de alimentare cu apă și care sunt în vigoare.

Art. 5. - Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare trebuie să asigure furnizarea/prestarea serviciului în regim de continuitate, asigurând $Q = 41/s$, $Q = 334 \text{ m}^3/\text{zi}$, $Q = 122 \text{ mii m}^3/\text{an}$ și presiunea de serviciu minimă 2.5 bari pentru toți utilizatorii din aria de prestare.

Art. 6. - Operatorul se angajează sa contracteze si sa mențină următoarele tipuri de asigurări:

a) asigurare împotriva pagubelor materiale, ce va acoperi toate riscurile cu privire la pierderi fizice sau daune aduse sistemului public de alimentare cu apa;

b) asigurare de răspundere civila (inclusiv obligațiile generale fata de terți in caz de deces, vătămări corporale sau pierderi ori daune ale proprietății);

c) asigurări pentru acoperirea obligațiilor către angajați si pentru accidente personale, conform prevederilor legale.

Art. 7. - Termenii, expresiile si abrevierile utilizate in caietul de sarcini sunt cele din Regulamentul-cadru al serviciului public de alimentare cu apa.

CAPITOLUL II

Cerințe organizatorice minimale

Art. 8. - Operatorul serviciului de alimentare cu apa si de canalizare va asigura:

a) respectarea legislației, normelor, prescripțiilor si regulamentelor privind igiena muncii, protecția muncii, gospodărirea apelor, protecția mediului, urmărirea comportării in timp a construcțiilor, prevenirea si combaterea incendiilor;

b) exploatarea, intretinerea si reparația instalațiilor si utilajelor cu personal autorizat, in funcție de complexitatea instalației si de specificul locului de munca;

c) respectarea indicatorilor de performanta si calitate stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii sau prin hotărârea de dare in administrare a serviciului si precizați in regulamentul serviciului de alimentare cu apa si de canalizare;

(I) furnizarea autorității administrației publice locale, respectiv A.N.R.S.C., a informațiilor solicitate si accesul la documentațiile pe baza cărora prestează serviciul de alimentare cu apa si de canalizare, in condițiile legii;

e) producerea, transportul, inmagazinarea si distribuția apei potabile;

f) exploatarea sistemelor de alimentare cu apa, cu respectarea tehnologiilor si a instrucțiunilor tehnice de exploatare

g) instituirea, supravegherea si intretinerea, corespunzător dispozițiilor legale, a zonelor de protecție sanitara, a construcțiilor si instalațiilor specifice sistemelor de alimentare cu apa potabila;

h) monitorizarea stricta a calității apei potabile distribuite prin intermediul sistemelor de alimentare cu apa, in concordanta cu normele igienico-sanitare in vigoare;

i) captarea apei brute, numai cu respectarea condițiilor impuse prin acordurile, avizele si autorizațiile de mediu si de gospodărire a apelor;

l) intretinerea si menținerea in stare permanenta de funcționare a sistemelor de alimentare cu apa;

k) contorizarea cantităților de apa captate, inmagazinate, transportate, distribuite si, respectiv, facturate;

l) creșterea eficienței si a randamentului sistemelor in scopul reducerii tarifelor, prin eliminarea pierderilor in sistem, reducerea costurilor de producție, a consumurilor specifice de materii prime, combustibili si energie electrica si prin reechiparea, reutilizarea si retehnologizarea acestora;

m) limitarea cantităților de apa potabila distribuita prin rețelele publice, utilizata in procesele industriale, si diminuarea consumurilor specifice prin recircularea, re folosirea si reutilizarea acesteia in cadrul stațiilor de tratare si epurare;

n) respectarea angajamentelor luate prin contractele de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apa;

o) furnizarea/prestarea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare la toti utilizatorii din raza de operare pentru care are hotărâre de dare in administrare sau contract de delegare a gestiunii;

p) aplicarea de metode performante de management, care sa conducă la reducerea costurilor de operare;

q) elaborarea planurilor anuale de intretinere, revizii, reparații capitale si modernizări, executate cu forte proprii si cu terți;

r) realizarea unui sistem de evidenta a sesizărilor si reclamatiilor si de rezolvare operativa a acestora;

s) evidenta orelor de funcționare a utilajelor;

t) tinerea unei evidente distincte pentru fiecare activitate, având contabilitate separata pentru fiecare tip de serviciu si/sau localitate de operare in parte;

u) personalul necesar pentru prestarea activităților asumate prin contractul de delegare a gestiunii sau prin hotărâre de dare in administrare si condițiile de externalizare a activității, daca este cazul;

v) conducerea operativa prin dispecerat si asigurarea mijloacelor tehnice si a personalului de intervenție;

w) o dotare proprie cu instalații si echipamente specifice necesare pentru prestarea activităților asumate prin contractul de delegare a gestiunii sau prin hotărârea de dare in administrare;

x) alte condiții specifice stabilite de autoritatea administrației publice locale.

Art. 9. - Obligațiile si răspunderile personalului de operare al operatorului sunt cuprinse in regulamentul de serviciu.

CAPITOLUL III

Serviciul de alimentare cu apa

Art. 10. - Caracteristicile principale ale stațiilor electrice ce deserveșc sistemul de alimentare cu apa sunt realizate in conformitate cu normativele si prescripțiile tehnice de proiectare si execuție in vigoare , avizate de autoritățile com petente.

SECȚIUNEA 1

Captarea apei brute

Art. 11. - Operatorul are permisiunea de a desfășura activitatea de captare a apei, in aria administrativ-teritoriala a comunei Iancu Jianu, jud Olt.

Art.12. - Sursele de apa folosite pentru alimentarea cu apa se situează in comuna Iancu Jianu, jud Olt, satele Iancu Jianu si Preoțești.

Art. 13. - Situația surselor de apa de adâncime.este cea prezentata in anexa nr.... (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr. 1, anexa la prezentul caiet de sarcini-cadru, in cazul existentei captării din surse de adâncime).

Art. 14. - Amplasarea tuturor puțurilor, a zonelor de protecție sanitara, a lucrărilor hidrotehnice aferente si a construcțiilor anexe, limitele terenului, natura juridica a acestuia, caile de comunicație, sursele de poluare din zona etc. s-a realizat in conformitate cu normativele si prescripțiile tehnice de proiectare si execuție in vigoare , avizate de autoritățile competente.

Art. 15. - Instalațiile electrice aferente captării apei cu schemele monofilare: branșamente, instalații electrice de iluminat si de forța, instalații de legare la pamant, instalații de automatizări, măsura si control, sunt realizate in conformitate cu normativele si prescripțiile tehnice de proiectare si execuție in vigoare , avizate de autoritățile com petente.

Art. 16. - Prestarea activității de captare a apei se va executa astfel incat sa se realizeze:

- a) verificarea si supravegherea continua a funcționarii instalațiilor;
- b)** corectarea si adaptarea regimului de exploatare la cerințele utilizatorului;
- c) controlul calității apei;
- d) intretinerea instalațiilor din stația de captare;
- e) intocmirea sau reactualizarea, dupa caz, a documentației tehnice necesare realizării unei exploatari economice si in condiții de siguranța;
- 0 respectarea instrucțiunilor furnizorilor de echipamente;
- g) respectarea instrucțiunilor/procedurilor interne;
- h) respectarea regulamentului de serviciu aprobat in condițiile legii;
- i) gradul de utilizare a capacității totale a stației de captare a apei la nivelul necesar pentru asigurarea continuității si calității apei potabile furnizate;
- j) desfășurarea activităților pe baza principiilor de eficienta economica având ca obiectiv reducerea costurilor;
- k) menținerea capacităților de producție si exploatarea eficienta prin urmărirea sistematica a comportării echipamentelor si a construcțiilor, intretinerea acestora, planificarea reparațiilor capitale, realizarea operativa si cu costuri minime a rev iziilor si reparațiilor curente;
- l) reabilitarea si re tehnologizarea in vederea creșterii eficientei in exploatare, incadrarii in normele naționale privind emisiile poluante si asigurării calității apei brute si potabile;
- m) executarea numai in conformitate cu legislația privind achizițiile publice a lucrărilor de reparatii/revizii/extinderi/modificari la instalații si echipamente;
- ii) indeplinirea indicatorilor de calitate specificați in normativele in vigoare;
- o) asigurarea, pe toata durata de executare a serviciului, de personal calificat si in număr suficient pentru îndeplinire: activităților ce fac obiectul serviciului de captare a apei, inclusiv a personalului de specialitate autorizat, si condițiile de externalizare a activității, daca este cazul.

Art. 26. - Prestarea activității de transport al apei potabile/brute se va executa astfel incat sa se realizeze:

- a) verificarea si supravegherea continua a funcționarii instalațiilor;
- b) corectarea si adaptarea regimului de exploatare la cerințele utilizatorului;
- c) controlul calității apei;
- d) intretinerea conductelor de transport;
- e) intocmirea sau reactualizarea, dupa caz, a documentației tehnice necesare realizării unei exploatări economice si in condiții de siguranța;
- l) respectarea instrucțiunilor furnizorilor de echipamente;
- g) respectarea instrucțiunilor/procedurilor interne;
- h) respectarea regulamentului de serviciu aprobat in condițiile legii;
- i) desfășurarea activităților pe baza principiilor de eficienta economica având ca obiectiv reducerea costurilor;
- l1 menținerea capacităților de producție si exploatarea eficienta prin urmărirea sistematica a comportării echipamentelor si a construcțiilor, intretinerea acestora, planificarea reparațiilor capitale, realizarea operativa si cu costuri minime a reviziilor si reparațiilor curente;
- k) reabilitarea si retehnologizarea in vederea creșterii eficienței in exploatare, incadrării in normele naționale privind emisiile poluante si asigurării calității apei brute si potabile;
- l) executarea numai in conformitate cu legislația privind achizițiile publice a lucrărilor de reparatii/revizii/extinderi/modificari la instalații si echipamente;
- m) îndeplinirea indicatorilor de calitate specificați in normativele in vigoare;
- n) asigurarea, pe toata durata de executare a serviciului, de personal calificat si in număr suficient pentru îndeplinirea activităților ce fac obiectul serviciului de transport al apei, inclusiv a personalului de specialitate autorizat, si condițiile de externalizare a activității, daca este cazul.

SECȚIUNEA a 4-a

Inmagazinarea apei

Art. 27. - Operatorul are permisiunea de a desfășura activitatea de inmagazinare a apei, in aria **administrativ - teritoriala** a comunei Iancu Jianu, jud Olt.

Art. 28. - Rezervoarele de inmagazinare a apei potabile sunt amplasate in comuna Iancu Jianu, jud Olt, satele Iancu Jianu si Preoțești.

Art. 29. - Planul de situație cu amplasarea tuturor rezervoarelor de inmagazinare, a zonelor de protecție sanitara, a lucrărilor hidrotehnice aferente si a construcțiilor anexe, limitele terenului, natura juridica a acestuia, caile de comunicație, sursele de poluare din zona etc. sunt realizate in conformitate cu normativele si prescripțiile tehnice de proiectare si execuție in vigoare , avizate de autoritățile competente.

Art. 30. - Instalațiile electrice aferente stației de inmagazinare a apei cu schemele monofilare: branșamente, instalații electrice de iluminat si de forța, instalații de legare la pamant, instalații de automatizări, măsura si control, sunt realizate in conformitate cu normativele si prescripțiile tehnice de proiectare si execuție in vigoare , avizate de autoritățile competente.

Art. 31. - Prestarea activității de inmagazinare a apei se va executa astfel incat sa se realizeze:

- a) verificarea si supravegherea continua a funcționarii instalațiilor;
- b) corectarea si adaptarea regimului de exploatare la cerințele utilizatorului;
- c) controlul calității apei;
- d) intretinerea instalațiilor;
- e) intocmirea sau reactualizarea, dupa caz, a documentației tehnice necesare realizării unei exploatări economice si in condiții de siguranța;
- l) respectarea instrucțiunilor furnizorilor de echipamente;
- «) respectarea instrucțiunilor/procedurilor interne;
- h) respectarea regulamentului de serviciu aprobat in condițiile legii;
- i) asigurarea rezervei intangibile pentru stins incendiile;
- j) desfășurarea activităților pe baza principiilor de eficienta economica având ca obiectiv reducerea costurilor;
- k) menținerea capacităților de producție si exploatarea eficienta prin urmărirea sistematica a comportării echipamentelor si a construcțiilor, intretinerea acestora, planificarea reparațiilor capitale, realizarea operativa si cu costuri minime a reviziilor si reparațiilor curente;
- l) reabilitarea si retehnologizarea in vederea creșterii eficienței in exploatare, incadrării in normele naționale privind emisiile poluante si a asigurării calității apei brute si potabile;

- m) executarea numai in conformitate cu legislația privind achizițiile publice a lucrărilor de reparatii/revizii/extinderi/modificari la instalații si echipamente;
- n) îndeplinirea indicatorilor de calitate specificați in normativele in vigoare;
- 0) asigurarea, pe toata durata de executare a serviciului, de personal calificat si in număr suficient pentru îndeplinire: activităților ce fac obiectul serviciului de inmagazinare a apei, inclusiv a personalului de specialitate autorizat, si condițiile de externalizare a activității, daca este cazul.

SECȚIUNEA a 5-a

Distribuția apei potabile si/sau industrial

Art.32. - Operatorul are permisiunea de a desfășura activitatea de distribuire a apei potabile si/sau industriale, in condițiile legii, la tarife reglementate, utilizatorilor amplasați pe teritoriul comunei Iancu Jianu, jud Olt.

Art.33. - (1) Principalele date aferente utilizatorilor ce fac obiectul serviciului de distribuție a apei potabile si/sau industriale sunt realizate in conformitate cu normativele si prescripțiile tehnice de proiectare si execuție in vigoare , av izate de autoritățile competente.

(2) Facturarea cantității de apa furnizate se face in conformitate cu datele aferente contorului beneficiarului.

(3) Nu exista beneficiar necontorizati.

Art. 34. - Prestarea activității de distribuție a apei potabile si/sau industriale se va efectua astfel incat sa se realizeze:

- a) intocmirea sau reactualizarea, dupa caz, a documentației tehnice necesare realizării unui serviciu de calitate;
- b) respectarea instrucțiunilor/procedurilor interne si actualizarea documentației;
- c)** respectarea contractelor de furnizare/prestare intocmite conform prevederilor legale;
- d) respectarea regulamentului de serviciu aprobat in condițiile legii;
- e) urmărirea permanenta a parametrilor de furnizare;
- 0 indeplinirea indicatorilor de calitate specificați in normativele in vigoare;
- g) măsurarea cantității de apa intrata/livrata in/din aria de deservire, precum si exploatarea, intretinerea, repararea si verificarea contoarelor de apa in conformitate cu cerințele normelor si reglementările metrologice in vigoare;
- h) asigurarea, pe toata durata de executare a serviciului, de personal calificat si in număr suficient pentru indeplinirea activităților, inclusiv a personalului de specialitate autorizat metrologic si condițiile de externalizare a activității, daca este cazul;

1) furnizarea continua a apei către următoarele instituții publice:

- spitale;
- policlinici;
- cămine de bătrâni;
- grădinițe;
- crese;
- cămine pentru persoane cu handicap;
- scoli.

Art. 35. - In activitatea sa operatorul va asigura:

- a) urmărirea si înregistrarea indicatorilor de performanta pentru serviciul de distribuție a apei potabile si/sau industriale aprobați. Urmărirea si înregistrarea indicatorilor de performanta se vor face pe baza unei proceduri specifice, prin compartimente specializate;
- b) instituirea unui sistem prin care sa poată primi informații sau sa ofere consultanta si informații privind orice problema sau incident care afectează sau poate afecta siguranța, funcționalitatea si/sau alti indicatori de performanta ai serviciului;
- c)** ca factura emisa utilizatorului de către furnizor, in vederea incasarii contravalorii cantității de apa furnizate, sa conțină suficiente date pentru identificarea locului de consum si pentru justificarea valorii totale, respectând orice instructiune/cerinta aplicabila, emisa de autoritățile competente. Factura nu va conține contravaloarea altor servicii prestate de furnizor sau terți, acestea facturandu-se separat;
- d) aplicarea unui sistem de comunicare cu utilizatorii cu privire la reglementările noi ce privesc furnizarea apei si modificările survenite la actele normative din domeniu;
- e) informarea utilizatorilor si a consumatorilor:
 - planificarea anuala a lucrărilor de reparații capitale si modernizări ce se vor efectua la instalațiile de distribuție a apei, care pot avea ca efect diminuarea cantitativa sau calitativa a distribuției apei potabile;
 - data si ora intreruperii furnizării apei;
 - data si ora reluării furnizării apei;

O verificare și certificarea de către utilizatori a furnizării apei la parametrii calitativi și cantitativi stabiliți în contract, după:

- reparații planificate;
- reparații accidentale;

g) un sistem de înregistrare, investigare, soluționare și raportare privind reclamațiile făcute de utilizatori în legătura cu calitatea serviciilor, calcularea și/sau facturarea consumului;

li) realimentarea în cel mai scurt timp posibil a utilizatorilor afectați de incidentele care au produs întreruperea alimentării cu apă. În acest scop furnizorul asigură existența unor centre de preluare a reclamațiilor telefonice;

i) bilanțul de apă la intrarea și la ieșirea din sistemul de distribuție.

CAPITOLUL IV

Tabelul nr.

Inventarul puțurilor de adâncime

1. P1-Qcap = 6.0 l/sec, diametru = 63mm, H = 80m, tubaj PE(polietilena)
2. P2-Qcap = 7.0 l/sec, diametru = 63 mm, H = 180m, tubaj PE(polietilena)
3. P3-Qcap= 6.0 l/sec, diametru =63 mm, H = 180m, tubaj PE(polietilena)

Tabelul nr. 3

Tratarea apei brute se face cu ajutorul a trei stații de clorinare cu hipoclorit de sodium.

Tabelul nr. 4

Transportul apei potabile și/sau industriale

1. Sistem IANCU JIANU-DN 125=525 ml, DN 110 = 5553 ml, DN 90 = 8225 ml, DN 75 = 3280 ml, DN 63 = 4281 ml
2. Sistem DOBRICENI-PREOTESTI - DN 110 = 2400 ml, DN 90 = 2200 ml, DN 75 = 1290 ml, DN 63 = 2780 ml.

Tabelul nr. 5

i

Inmagazinarea apei

1. Rezervor semiîngropat din fibra de sticlă capacitate 100 mc în comuna lăncu Jianu, jud Olt, sat lăncu Jianu, grad de rezerva 10%.
2. Rezervor semiîngropat din beton armat cu capacitate de 100 mc în comuna lăncu Jianu, jud Olt, sat lăncu Jianu, grad de rezerva 10%.
3. Rezervor semiîngropat din fibra de sticlă capacitate 100 mc în comuna lăncu Jianu, jud Olt, sat Preoțești, grad de rezerva 10%